

Vážený pan doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA
místopředseda vlády České republiky,
ministr průmyslu a obchodu

Připomínky k materiálu Doplnění dokumentu Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů

V Brně dne 30. 7. 2019

Vážený pane místopředsedo vlády,

Těžební unie, která zastupuje více než 120 organizací, jejichž činnost souvisí s vyhledáváním, průzkumem, dobýváním a úpravou nerostných surovin, obdržela jako připomínkové místo materiál s názvem Doplnění dokumentu Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (dále jen „*Doplnění surovinové politiky*“).

Těžební unie považuje za vhodné na úvod připomenout, a to v souladu s předkládací zprávou k Doplnění surovinové politiky, že postup schvalování aktuálně platné Surovinové politiky České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (dále jen „*Surovinová politika*“) představoval mnoholetý proces, zakončený schválením teprve v červnu 2017. Ačkoli Surovinová politika představuje moderní kompaktní materiál, definující střednědobé a dlouhodobé vize ve vztahu k využívání nerostné surovinové základny země, s odstupem pouhých dvou let dochází zcela nekoncepčně k její revizi. Takový postup státu Těžební unie považuje za nežádoucí krok atakující princip legitimního očekávání a právní jistoty, narušující důvěru v právo a jeho předvídatelnost, a obecně ohrožující stabilitu, která je v daném sektoru tolik potřebná.

Těžební unie je bohužel nucena již poněkolkáté konstatovat, že předkládané Doplnění surovinové politiky představuje primárně politický krok, který se v rozporu s pravidly hospodářské soutěže platnými v právním státě snaží zakotvit monopolní praktiky. Jedná se o postup, který také naplňuje znaky nedovolené (nenotifikované) státní podpory. Je rovněž velmi překvapivé, že materiál nebyl postoupen k připomínkám Legislativní radě vlády.

Řádné právní posouzení by přitom potvrdilo, že Doplněním surovinové politiky, jakožto nelegislativního aktu, dochází k nepřípustné novelizaci právních předpisů (zejm. zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon) a zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě). Skutečnost, že aktuálně účinná právní úprava nemá být v důsledku změny Surovinové politiky nadále respektována, resp. má být přetvořena, je zcela alarmující. Státní aparát v právním státě nemůže své politické ambice prosazovat tak, že rezignuje na standardně fungující procedury a především skutečnost, že moc zákonodárná je dle čl. 15 Ústavy svěřena Parlamentu. Prostřednictvím Doplnění surovinové politiky je moc zákonodárná

vykonávána Vládou ČR bez zmocnění, jež by bylo výsledkem zákonodárského procesu. Nutno zdůraznit, že vláda ČR je reprezentantem moci výkonné, nikoliv zákonodárné.¹

Těžební unie považuje za nepřijatelnou snahu dotvářet právní řád prostřednictvím nelegislativního aktu. V oblasti nerostných surovin se přitom jedná o záměr státní ingerence, která v dalších zemích Evropské unie neprobíhá (naopak činnosti s průzkumem, dobýváním a úpravou nerostných surovin jsou v jiných zemích s ohledem na celospolečenský profit jednotlivými vládami podporovány). Dle názoru Těžební unie se jedná o zcela nedomyšlený postup s vysokým potenciálem utlumit daný sektor (zejména odvětví rudní geologie), jehož důsledkem bude poškození investičního prostředí ČR a důvěry investorů. Uvedené se přitom děje v období, kdy Česká republika má ambici podporovat vědu, výzkum a inovace jako klíčové národní priority označené v Inovační strategii České republiky 2019–2030; navrhované Doplnění surovinové politiky však inovační strategii zcela popírá.

Je nutné rovněž poukázat na fakt, že Doplnění surovinové politiky představuje materiál, kterým dochází ke zpětné účinnosti právního předpisu, tzv. pravé retroaktivitě, která je v českém právním prostředí nepřijatelná.

Předložený materiál kromě shora uvedených zásadních připomínek obsahuje další nesystémové požadavky, které v jednotlivých případech nebude možné kvalifikovaně posoudit a odborně vyhodnotit ze strany posuzujících orgánů. Splnění nových podmínek bude často nepřezkoumatelné a v praxi se bude jednat o požadavky nereálné (pokud nyní pomineme, že Doplnění surovinové politiky postrádá návrhy legislativních úprav, bez kterých nebude změna proveditelná).

Bližší specifikace jednotlivých připomínek Těžební unie je obsažena v příloze tohoto dokumentu. S ohledem na obsah připomínek Těžební unie doporučuje, aby vláda ČR Doplnění surovinové politiky svým usnesením odmítla.

Ing. Pavel Fiala
předseda představenstva Těžební unie

Mgr. Milena Šandová
ředitelka Těžební unie

Příloha: Připomínky Těžební unie

¹ Dle čl. 2 odst. 3 Ústavy platí, že státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, obdobně čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví).